

Pracovné raňajky na tému

Bezpečná, spoľahlivá a efektívna prevádzka plynových spotrebičov

5. jún 2008, 9.00 hod.

Ústredie SPP, a. s., ul. Mlynské nivy 44/a, Bratislava

Účastníci za SPP, a. s.:

Jiřina Repaská - riaditeľka sekcie marketingu, divízia obchodu s plynom

Tibor Jedlička - manažér pre vzťahy s trhovými partnermi, divízia obchodu s plynom

Samuel Čičmanec - vedúci útvaru technického marketingu, divízia obchodu s plynom

Dana Kršáková - hovorkyňa spoločností hlavnej skupiny SPP

Obsah:

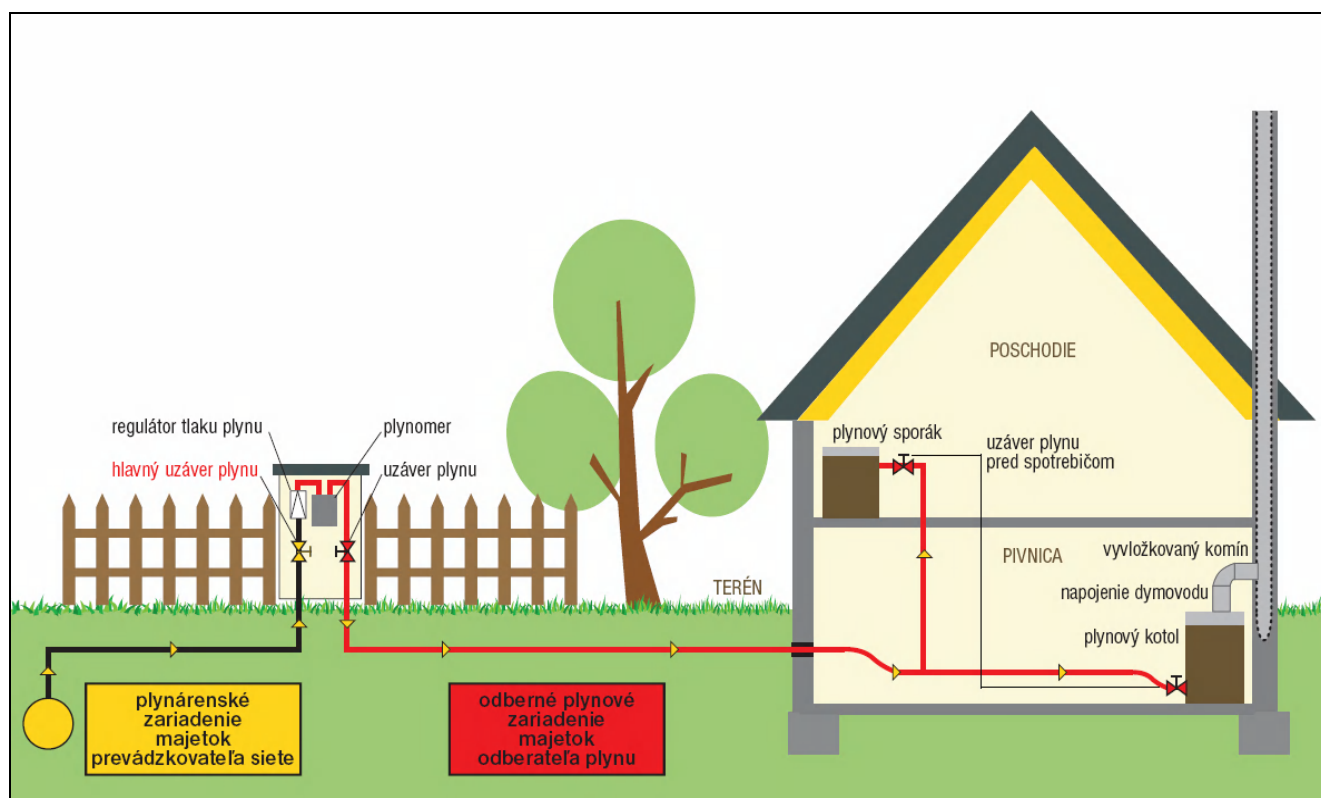
SPP odporúča preventívnu prehliadku plynových spotrebičov v domácnostiach po vykurovacej sezóne.....	2
Zodpovednosť za odberné plynové zariadenia určuje legislatíva.....	2
Preventívna prehliadka plynových spotrebičov raz za rok zvýši bezpečnosť v domácnosti.....	3
Preventívne prehliadky plynových spotrebičov vedú aj k úspore financií	4
Príloha č. 1 - Zodpovednosť za jednotlivé zariadenia.....	6
Príloha č. 2 - Program Certifikovaný partner SPP.....	7
Príloha č. 3 - Príklady rozsahu prehliadky odporúčaného výrobcami.....	8

SPP odporúča preventívne prehliadky plynových spotrebičov po vykurovacej sezóne

SPP, a. s. (ďalej SPP) ako zodpovedný obchodník so zemným plynom odporúča svojim zákazníkom preventívne prehliadky plynových spotrebičov v čase po vykurovacej sezóne. Podľa platnej legislatívy je za udržiavanie pripojeného odberného plynového zariadenia (tzv. OPZ) zodpovedný jeho majiteľ. Poruchy na odberných plynových zariadeniach môžu zapríčiniť vznik mimoriadnych udalostí. SPP ako dodávateľovi zemného plynu záleží na bezpečnosti svojich zákazníkov pri užívaní zemného plynu. Práve preto im odporúča, aby si v období máj až september, teda **po vykurovacej sezóne**, nechali **vykonať preventívnu prehliadku svojho plynového spotrebiča**.

Zodpovednosť za odberné plynové zariadenia určuje legislatíva

Zodpovednosť za odberné plynové zariadenie je podmienená vlastníctvom (pozri prílohu č.1). Plynárenské zariadenia po hlavnom uzáveru plynu (tzv. HUP) vlastní spoločnosť SPP - distribúcia, a. s. (100 % dcérska spoločnosť SPP), od tohto uzáveru za odberné plynové zariadenie zodpovedá vlastník nehnuteľnosti, či správca bytového domu, prípadne spoločenstvo vlastníkov. Výnimku tvorí plynomer, ktorý sa síce nachádza za HUP, teda aj v rodinnom dome alebo byte, ale je vo vlastníctve SPP – distribúcia, a. s.

Presskit

Podľa zákona č. 656/2004 z. z. o energetike, § 49, ods. 4, písm. d) je **koncový odberateľ plynu povinný udržiavať odberné plynové zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave**. Zákon definuje koncového odberateľa plynu ako odberateľa plynu v domácnosti alebo mimo domácnosti, ktorý nakupuje plyn pre vlastnú spotrebu.

Právnickým osobám, ako sú spoločenstvá vlastníkov bytov a správcovské spoločnosti, **vyplýva povinnosť starať sa o rozvody** v bytových domoch podľa zákona č. 182/1993 Z. z. a zabezpečiť odbornú prehliadku týchto rozvodov v zmysle vyhlášky č. 718/2002 (§ 12, ods. 2) v intervale raz za tri roky.

Pre **podnikajúce fyzické osoby a právnické osoby** vstúpila 15. septembra 2007 do platnosti vyhláška č. 401/2007 Z. z., ktorá ustanovuje **povinnosti ohľadom údržby komínov a plynových spotrebičov**. Spotrebič sa podľa tejto vyhlášky musí čistiť v lehotách určených jeho výrobcom v dokumentácii k spotrebiču. Ak táto lehota v dokumentácii nie je určená, alebo taká dokumentácia chýba, musí sa čistiť v lehotách, ktoré platia pre čistenie komínov. Pre komíny, na ktoré sú pripojené spotrebiče do 50 kW, platí, že kontroly plynových spotrebičov a komínov sa vykonávajú raz za 6 mesiacov (pri nevyvložkovaných komínoch) a raz za 12 mesiacov (pri vyvložkovaných komínoch).

Pre **rodinné domy** neexistuje žiaden právny predpis alebo technický normatívny dokument, ktorý by striktno určoval vykonávanie kontrol odberných plynových zariadení (vonkajších a vnútorných rozvodov plynu vrátane plynových spotrebičov). V energetickom zákone je len všeobecne formulovaná povinnosť udržiavať OPZ v zodpovedajúcom technickom stave.

Aj napriek tomu, že legislatíva **fyzickým osobám** neudeľuje striktno žiadne povinnosti exaktných prehliadok a definuje povinnosti fyzických osôb „len“ na udržiavanie odberných plynových zariadení v zodpovedajúcom technickom stave, **SPP odporúča dodržiavať odporúčania výrobcov na pravidelné prehliadky, resp. servis plynových zariadení.**

Preventívna prehliadka plynových spotrebičov raz za rok zvýši bezpečnosť v domácnosti

Pravidelné preventívne prehliadky plynových spotrebičov odporúčajú výrobcovia v rámci záručnej lehoty, ale aj v rámci pozáručného servisu prevažne vo frekvencii **raz za rok** pre všetky bežne používané typy plynových spotrebičov v domácnosti. Realizácia pravidelnej kontroly akéhokoľvek plynového spotrebiča je jedným zo základných opatrení, ktoré môže iniciovať sám zákazník. Zodpovedným prístupom tak pomôže zabezpečiť čo možno najvyššiu mieru **prevádzkovej bezpečnosti, dlhodobej spoľahlivosti a energetickej efektívnosti** svojho spotrebiča, pričom sa ako sekundárny efekt prejaví aj **úspora finančných prostriedkov** (zníženie spotreby, predchádzanie poruchám väčšieho rozsahu pravidelnou diagnostikou, predĺžením životnosti spotrebiča, atď...). Nezanedbateľný je aj fakt, že správne nastavený plynový spotrebič produkuje menšie množstvo emisií, čím v podstate každý vlastník plynového spotrebiča zároveň priamo prispieva k **ochrane životného prostredia**.

Za hlavným uzáverom plynu (HUP) v domácnosti sa môžu nachádzať tieto odberné plynové zariadenia (spotrebiče):

- **plynové sporáky**
- **plynové kachle** s vyústením do komína alebo cez obvodovú stenu do priestoru mimo byt – ľudovo nazývané gamatky
- **plynové ohrievače vody** prietokové alebo zásobníkové (s otvoreným spaľovacím priestorom alebo s uzatvorenou spaľovacou komorou, tzv. turbo)
- **plynové kotly** na ohrev vody pre vykurovanie priestoru s možnosťou kombinácie aj na ohrev TÚV (teplej úžitkovej vody) s otvoreným spaľovaním alebo uzatvorenou spaľovacou komorou (turbo).

Preventívne prehliadky plynových spotrebičov môžu na Slovensku vykonávať len odborne spôsobilé osoby – **servisní technici**, ktorí získali osvedčenia na výkon činností na vyhradených technických zariadeniach podľa vyhlášky č. 718/2002. Toto osvedčenie môže vydávať len oprávnená právnická osoba. Aby mohli vykonávať servis a kontrolu konkrétnych značiek plynových spotrebičov, sú servisní technici s osvedčením na výkon činností na vyhradených technických zariadeniach povinní absolvovať samostatné školenie u konkrétneho výrobcu alebo dovozcu danej značky, pričom po absolvovaní takéhoto školenia získajú certifikát na obdobie jedného až dvoch rokov. Po uplynutí doby platnosti certifikátu sú tieto osoby povinné si ho pre ďalší výkon činností na týchto zariadeniach obnoviť. Servisní technici môžu na základe absolvovaných školení a príp. vydaných certifikátov realizovať kontroly a servis aj na viacerých značkách plynových spotrebičov.

Kontakt na servisné spoločnosti alebo technikov, ktorí vykonávajú preventívne prehliadky plynových spotrebičov, môžu zákazníci získať buď cez SPP prostredníctvom Zákazníckych centier SPP, Zákazníckej linky SPP 0850 111 363 a webovej stránky www.spp.sk (časť Obchod, vľavo na lište aktívny banner *Urobte aj Vy niečo pre svoju bezpečnosť* – Preventívne prehliadky plynových spotrebičov, Výber Certifikovaného partnera SPP), alebo priamo od predajcov plynových spotrebičov, na web stránkach výrobcov, cez Zlaté stránky, či prostredníctvom samolepiacich štítkov, ktoré sú na spotrebiči umiestnené. Servisné spoločnosti, na ktoré poskytne SPP kontakt, majú platné certifikáty, resp. osvedčenia na výkon preventívnych prehliadok plynových spotrebičov od najvýznamnejších výrobcov, distribútorov a predajcov plynových spotrebičov na slovenskom trhu, ktorí spolupracujú s SPP v rámci programu **Certifikovaný partner SPP**. Viac informácií o programe nájdete v prílohe č. 2.

Rozsah kontroly sa často líši nielen od typu spotrebiča, ale aj od samotnej značky. V rámci záručného aj pozáručného servisu výrobcovia odporúčajú servisným technikom konkrétny rozsah kontroly jednotlivých typov spotrebičov, ktorý závisí od zložitosti plynového spotrebiča a typu konštrukcie. Konštrukčne najjednoduchšie plynové spotrebiče sú sporáky alebo plynové kachle (ľudovo nazývané gamatky), konštrukčne na najvyššej úrovni sú najmodernejšie plynové spotrebiče v kategóriách plynové kondenzačné kotly. Cenové relácie kontrol jednotlivých typov plynových spotrebičov sú rozdielne a pohybujú sa rádovo od niekoľko sto korún do niekoľko tisíc korún za prehliadku, pričom tieto náklady treba posudzovať s ohľadom na ich budúci prínos v rámci prevádzky plynového spotrebiča (zníženie doterajšej spotreby plynu, predchádzanie poruchám väčšieho rozsahu, predĺženie životnosti spotrebiča, atď.). Príklad rozsahu prehliadky odporúčanej výrobcami uvádzame v prílohe č. 3.

Preventívne prehliadky plynových spotrebičov vedú aj k úspore financií

To, že plynový spotrebič funguje, ešte neznamená, že funguje správne. Odporúčaniam výrobcov v návode na obsluhu sa po uvedení spotrebiča do prevádzky spravidla už nevenuje pozornosť. Preventívne prehliadky však môžu ukázať, že pôvodné nastavenie správnej funkcie spotrebiča, najmä plynového horáka, sa možno rokmi vplyvom rôznych príčin zmenilo a už nezodpovedá pôvodným parametrom. Spotrebič síce funguje, ale často s horšou účinnosťou. Ak sa táto skutočnosť včas nezachytí, môže to spôsobiť postupné zhoršovanie procesu horenia, tzn. môže začať prebiehať nedokonalé spaľovanie plynu. To môže mať za následok napríklad zvýšenú tvorbu sadzí, ich usadzovanie v okolí horáka (alebo priamo na ňom) nedokonalým spaľovaním plynu vzniká nežiaduci CO, ktorý by v prípade zle odvádzaných spalín (napr. sadzami zalepený komín) a nedokonalom odvetraní priestoru mohol priamo ohroziť na životoch tých, ktorí sa v tomto priestore pohybujú (v domových kotolniach, v kúpeľniach a pod.).

Zhoršovanie procesu horenia zároveň rapídne znižuje účinnosť spotrebiča. Predstavuje zbytočne zvýšenú spotrebu zemného plynu na výrobu potrebného množstva tepla, a teda zbytočne vyššie náklady na jeho nákup. Riešením je včasná identifikácia problému, najčastejšie práve prostredníctvom preventívnej prehliadky, a následná oprava (servis) spotrebiča.

Výsledok preventívnej prehliadky môže u prevádzkovateľov starších spotrebičov upozorniť aj na to, že technický stav ich plynového spotrebiča sa stáva nevyhovujúcim a jeho prevádzka je už málo účinná, nehospodárna, možno až nebezpečná, pričom zvýšené nároky na časté opravy už neprinesú očakávaný výsledok. V takomto prípade odporúčané riešenie výmeny starých spotrebičov za nové, moderné, vysoko účinné a vybavené množstvom bezpečnostných prvkov síce prinesie zákazníkovi vyššiu finančnú záťaž na investíciu, na druhej strane však môže radikálne znížiť jeho existujúce prevádzkové náklady vo forme zníženej spotreby zemného plynu a zvýšiť prevádzkovú spoľahlivosť a bezpečnosť.

Zhrnutie: Preventívnymi prehliadkami teda možno riešiť:

- Prevádzkovú spoľahlivosť plynového spotrebiča
- Bezpečnosť
- Úspory
- Spokojnosť prevádzkovateľa plynového spotrebiča

Porovnanie ročných nákladov na ZP pri rôznych typoch kotlov

		byt			rodinný dom			
		40	50	60	100	120	150	200
Ročná potreba tepla	GJ/rok	40	50	60	100	120	150	200
Približný výkon kotla	kW	5	6,5	7,5	12	15	19	25
Výhrevnosť ZP	MJ/m3	34,25	34,25	34,25	34,25	34,25	34,25	34,25
Účinnosť - kotol štandardný starý	%	83%	83%	83%	83%	83%	83%	83%
Účinnosť - kotol štandardný nový	%	88%	88%	88%	88%	88%	88%	88%
Účinnosť - kotol nízkoteplotný	%	93%	93%	93%	93%	93%	93%	93%
Účinnosť - kotol kondenzačný	%	108%	108%	108%	108%	108%	108%	108%
Spotreba ZP - kotol štandardný starý	m3/rok	1 407	1 759	2 111	3 518	4 221	5 277	7 035
Spotreba ZP - kotol štandardný nový	m3/rok	1 327	1 659	1 991	3 318	3 981	4 977	6 636
Spotreba ZP - kotol nízkoteplotný	m3/rok	1 256	1 570	1 884	3 139	3 767	4 709	6 279
Spotreba ZP - kotol kondenzačný	m3/rok	1 081	1 352	1 622	2 703	3 244	4 055	5 407
Cena za palivo - kotol štandardný starý	Sk/rok	21 396	26 292	31 046	50 143	59 691	74 014	97 885
Cena za palivo - kotol štandardný nový	Sk/rok	20 283	24 901	29 418	47 430	56 436	69 945	92 460
Cena za palivo - kotol nízkoteplotný	Sk/rok	19 290	23 660	27 966	45 009	53 531	66 314	87 618
Cena za palivo - kotol kondenzačný	Sk/rok	16 863	20 625	24 388	39 091	46 429	57 437	75 782
Úspora Sk - kotol štandardný starý	Sk/rok	0	0	0	0	0	0	0
Úspora Sk - kotol štandardný nový	Sk/rok	1 113	1 391	1 628	2 713	3 255	4 069	5 425
Úspora Sk - kotol nízkoteplotný	Sk/rok	2 106	2 632	3 080	5 134	6 160	7 700	10 267
Úspora Sk - kotol kondenzačný	Sk/rok	4 533	5 666	6 658	11 052	13 262	16 577	22 103

Tabuľka porovnáva štandardný kotol, nízkoteplotný kotol a kondenzačný kotol. Hodnoty účinnosti kotlov sú prevzaté z vyhlášky MVRR SR č. 625/2005, ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 o energetickej hospodárnosti budov.

Charakteristické vlastnosti a niektoré parametre kotlov uvedených v tabuľke:

Plynový kotol klasický je využívaný pri klasickom teplovodnom vykurovaní s vyhrievacími telesami – radiátormi. Teplota spalín je vyššia ako 180 °C, teplotný spád vykurovacej vody je vyšší ako 75/65°C.

Kotol nízkoteplotný sa používa spravidla pri nízkoteplotnom podlahovom, prípadne stenovom vykurovaní. Teplota spalín klesá pod 130°C (nad rosným bodom) a teplota vratnej vykurovacej vody je pod 65°C, nižšia tvorba oxidov dusíka.

Kotol kondenzačný je využívaný pri nízkoteplotnom podlahovom, prípadne stenovom vykurovaní a je ideálnym zdrojom tepla pre nízkoenergetické domy. Teplota spalín je pod rosným bodom, dochádza k ich kondenzácii a využitiu skupenského tepla vodnej pary, teplotný spád vykurovacej sústavy 55/40°C pri podlahovom vykurovaní, 60/40 °C pri stenovom vykurovaní.

Presskit

Príloha č. 1 - Zodpovednosť za jednotlivé zariadenia

Zariadenie	Zodpovedný	Špecifikácia zodpovednosti
Plynárenské zariadenia SPP – distribúcia, a. s.		
Plynárenské zariadenia po hlavný uzáver plynu	SPP – distribúcia, a. s.	Kontrola v závislosti od veľkosti zariadenia v zmysle vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 718/2002 na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení.
Plynomer sa nachádza za hlavným uzáverom plynu	odberateľ	Je vo vlastníctve SPP – distribúcia, a. s. (pravidelne vykonáva údržbu a kontrolu), ale odberateľ je v zmysle Zákona o energetike č. 656/2004, odsek 6, § 54, povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do určeného meradla inou osobou ako prevádzkovateľom distribučnej siete je zakázaný.
Plynové odberné zariadenia za hlavným uzáverom plynu		
Rodinný dom		
Domové rozvody	majiteľ nehnuteľnosti	Povinnosť v zmysle Zákona č. 656/2004 udržiavať odberné plynové zariadenia v zodpovedajúcom technickom stave.
Plynové zariadenia, kotle	majiteľ nehnuteľnosti	Povinnosť v zmysle Zákona č. 656/2004 udržiavať odberné plynové zariadenia v zodpovedajúcom technickom stave, odborné prehliadky definované výrobcom zariadenia.
Bytový dom		
Domové rozvody	správca nehnuteľnosti	Povinnosť kontroly podľa Vyhlášky č. 718/2002 – raz za 3 roky odborná prehliadka a raz za 6 rokov odborná skúška.
Domová/bloková kotolňa	správca nehnuteľnosti	Povinnosť kontroly podľa Vyhlášky č. 718/2002.
Bytové rozvody (od plynomeru)	majiteľ bytu	Povinnosť v zmysle Zákona č. 656/2004 udržiavať odberné plynové zariadenia v zodpovedajúcom technickom stave.
Plynové zariadenia v byte, kotle	majiteľ bytu	Povinnosť v zmysle Zákona č. 656/2004 udržiavať odberné plynové zariadenia v zodpovedajúcom technickom stave, odborné prehliadky definované výrobcom zariadenia.
Nebytové priestory, iné budovy		
Rozvody	správca nehnuteľnosť	Povinnosť kontroly podľa Vyhlášky č. 718/2002 – raz za 3 roky odborná prehliadka a raz za 6 rokov odborná skúška.
Plynové zariadenia, kotle	správca nehnuteľnosti	Povinnosť kontroly podľa Vyhlášky č. 718/2002.

Presskit

Príloha č. 2 – Program Certifikovaný partner SPP

Program Certifikovaný partner SPP je program marketingovej spolupráce SPP a vybraných externých spoločností spĺňajúcich zadefinované kritériá s cieľom vytvoriť spoločnú ponuku partnerov na dosiahnutie zámerov zákazníkov SPP, a. s.

Certifikovaní partneri SPP vykonávajú pre našich zákazníkov činnosti na báze zemného plynu:

- tvorba projektovej dokumentácie (dokumentácia pre stavebné povolenie, územné rozhodnutia a pod.)
- montážne a inštalatérske práce
- servisné činnosti (činnosť odborných pracovníkov - revízných technikov)
- výroba plynových spotrebičov a zariadení
- dovoz a predaj plynových spotrebičov a zariadení
- inžinierske činnosti (energetické porovnania, technicko-ekonomické bilancie, diagnostika bezpečnosti energetických zariadení a ich dopadu na životné prostredie a pod.)

Vstup do tohto programu je umožnený akémukoľvek subjektu, ktorý o vstup prejaví záujem, a prejde bonitačným systémom, ktorého súčasťou je poskytnutie základných trhových informácií o spoločnosti a ich následné vyhodnotenie na strane SPP. Pokiaľ hodnotenie subjektu v rámci tohto systému dosiahne požadovanú úroveň, v rámci budúcej spolupráce sa uzatvára zmluva o marketingovej spolupráci medzi SPP a vybraným subjektom.

V rámci programu CERTIFIKOVANÝ PARTNER SPP spolupracujeme aj s významnými výrobcami, distribútormi a predajcami plynových zariadení a spotrebičov s cieľom zlepšovania ponuky informácií a služieb pre uspokojovanie potrieb našich zákazníkov.

CERTIFIKOVANÍ PARTNERI SPP spĺňajú zadefinované kritériá pre spoluprácu, zohľadňujúce šírku a štruktúru sortimentu, marketingovú aktivitu, pôsobnosť na trhu, štruktúru predaja, servisnú a obchodnú sieť a v neposlednom rade kvalitu charakterizovanú podľa certifikátov kvality, príp. certifikátov na jednotlivé výrobky.

Presskit

Príloha č. 3 – Príklady rozsahu prehliadky odporúčaného výrobcami

Nekondenzačné plynové kotly:

- vyčistenie hlavných horákov a zapaľovacieho horáčka
- kontrola činnosti regulačných a bezpečnostných termostátov
- kontrola stavu ionizačnej a zapaľovacích elektród
- kontrola stavu a tesnosti okruhu plynu a odvodu spalín
- demontáž - montáž horáka, vyčistenie horáka
- kontrola činnosti obehového čerpadla
- vyčistenie výmenníka
- kontrola a prípadné doplnenie tlaku v expanznej nádrži
- kontrola prívodu spaľovacieho vzduchu a vetrania priestoru / demontáž - montáž ventilátora (pre nútený odťah spalín)
- kontrola a v prípade potreby vyčistenie filtra vykurovacej sústavy
- kontrola nastavenia regulácie vykurovacieho systému
- overenie správneho odťahu spalín
- kontrola anódy ohrievača, vnútornej časti zásobníku a poistného ventilu TÚV
- orientačná kontrola elektroinštalácie
- kontrola spaľovania, prípadné nastavenie

Kondenzačné plynové kotly:

- demontáž - montáž ventilátora
- kontrola a prípadné doplnenie tlaku v expanznej nádrži
- kontrola stavu ionizačnej a zapaľovacích elektród
- kontrola stavu a tesnosti okruhu plynu a odvodu spalín
- demontáž - montáž horáka, vyčistenie horáka
- vyčistenie výmenníka
- vyčistenie filtra vykurovacieho okruhu
- vyčistenie sifónu odvodu kondenzátu
- kontrola havarijných stavov kotla
- kontrola a v prípade potreby vyčistenie filtra vykurovacej sústavy
- overenie správneho odťahu spalín
- vyčistenie ventilátora
- kontrola prívodu spaľovacieho vzduchu a vetrania priestoru
- kontrola spaľovania, prípadné nastavenie
- kontrola anódy ohrievača, vnútornej časti zásobníku a poistného ventilu TÚV
- kontrola nastavenia regulácie vykurovacieho systému
- orientačná kontrola elektroinštalácie
- vypustenie - napustenie systému kotla

Plynové ohrievače vody:

- kontrola tesnosti pripojenia vody
- vizuálna kontrola plášťa ohrievača
- kontrola anódy ohrievača
- kontrola funkcie poistného ventilu
- vyčistenie trysiek plynu a horákov
- kontrola tesnosti pripojenia plynu a samotnej plynovej skupiny
- orientačná kontrola elektroinštalácie
- kontrola vnútornej nádrže ohrievača, prípadne jej chemické vyčistenie od usadenín a nánosov
- kontrola vodného kameňa